

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยทำการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี" มีรายละเอียดตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 93.1 รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมา คือ การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 เป็นหัวหน้าฝ่าย/งานมากที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 รองลงมา คือ ตำแหน่งอื่นๆ (นอกจากการสอน) จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 ตำแหน่งหัวหน้าสาขาวิชา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตำแหน่งธุรการภาค/สาขา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 มีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 1-5 ปี มากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 รองลงมา คือ 6-10 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี และ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน ร้อยละ 9.2 ระยะเวลาการทำงานระหว่าง 21-25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 และระยะเวลาการทำงานระหว่าง 16-25 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

2. คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชา ห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

2.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า มีระดับความคิดเห็นในด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เช่นกัน โดยข้อที่อยู่ในระดับมาก 5 ข้อแรก คือ มีความกระตือรือร้นและมีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มีจิตใจดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรกับทุกคน เห็นแล้วเกิดความรู้สึกประทับใจ ถ้าคิดกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตนเองได้ ทันสมัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขวนขวายหาความรู้ให้ทันและมีสติปัญญาฉลาดหลักแหลม ($\bar{X} = 4.54, 4.48, 4.48, 4.47, 4.46$ และ 4.44) ตามลำดับ

2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุดและระดับมาก โดยในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราและส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.69, 4.55, 4.55, 4.54$ และ 4.53) ส่วนระดับมาก 5 ข้อแรก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ รักษาผลประโยชน์ของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเป็นกันเอง ยกย่องให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าพบได้ง่าย เป็นคนมองโลกในแง่ดี และกล้าตัดสินใจ ยอมรับเมื่อตัดสินใจผิดพลาด ($\bar{X} = 4.45, 4.41, 4.40, 4.38, 4.38$ และ 4.37) ตามลำดับ

2.3 ด้านความรู้ ความสามารถ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมากและระดับปานกลาง โดยระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีความรู้เรื่องการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยและมีความรู้ในเรื่องนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 5.41$ และ 4.55) ส่วนในระดับมาก 5 ข้อแรก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้เรื่องการบริหารองค์การและบทบาทของผู้บริหาร มีความรู้เรื่องระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีความรู้เรื่องการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและสารสนเทศในการนำมาใช้ และทางการบริหารงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.44, 4.43, 4.41, 4.40, 4.39$ ตามลำดับ) และในระดับปานกลาง คือ มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหารงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.27$)

2.4 **ด้านความเป็นผู้นำ** พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยระดับมาก 5 ข้อแรก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ พัฒนาที่มงานให้มีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล เหตุผลที่เหมาะสม มอบหมายงานตรงตาม ความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลอื่นได้ดี ($\bar{X} = 4.45, 4.43, 4.40, 4.39$ และ 4.37) ตามลำดับ

2.5 **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยในระดับมากที่สุด คือ มีความรับผิดชอบต่อผู้ร่วมงานและภารกิจของหน่วยงาน บริหารและปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรม ตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งเสริมระบบ คุณธรรมมาใช้ในหน่วยงานของตนเอง มีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และมีสติสัมปชัญญะอดทนอดกลั้น ต่อปัญหาในหน่วยงานและ นอกหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.60, 4.59, 4.57, 4.56, 4.54$, และ 4.52) ตามลำดับ และในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว มีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในภารกิจที่รับผิดชอบ มีอุดมการณ์ในการทำงานและศรัทธาในวิชาชีพ ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ นำระบบคุณธรรมมาปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชา มีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินส่วนตัว ไม่ เกี่ยวข้องกับอบายมุขสิ่งเสพติดเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรใน หน่วยงานและสังคมและให้กำลังใจต่อผู้ได้บังคับบัญชาทั้งด้านส่วนตัวและด้านการงาน ($\bar{X} = 4.47, 4.47, 4.47, 4.47, 4.45, 4.44, 4.44, 4.38$ และ 4.16) ตามลำดับ

2.6 **ด้านทัศนคติต่ออาชีพ** พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ 2 ระดับ คือ ในระดับ มากที่สุดและระดับมาก โดยในระดับมากที่สุดมี 2 ข้อ คือ สนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาในสาย งานวิชาชีพของตนได้ศึกษาหาความรู้อย่างเต็มความสามารถและมีความจงรักภักดีต่อองค์กร วิชาชีพของตนและสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 4.59, 4.57$) และในระดับมาก คือ ประพฤติ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลัก ปฏิบัติและวิชาการของวิชาชีพโดยเคร่งครัด หลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย ของวิชาชีพ ใช้วิชาชีพแห่งตนประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ใช่อิทธิพลใดๆ ในการหา ผลประโยชน์จากวิชาชีพ พัฒนาการดำเนินงานวิชาชีพให้มีศักยภาพสูงสุด มีอุดมการณ์ในการ

ทำงานและศรัทธาในวิชาชีพให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และประสบการณ์แก่หน่วยงานในวิชาชีพเดียวกัน และศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลาโดยการพัฒนาตนเอง ในด้านความรู้และความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 4.46, 4.43, 4.39, 4.39, 4.36, 4.33, 4.31, 4.31, 4.29) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

3.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องมีความกระตือรือร้นและมีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี กล่าวคือกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นใน 3 ประเด็นนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องมีความรู้ในเรื่องนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา มีความรู้เรื่องระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีความรู้เรื่องการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความรู้เรื่องการบริหารงานห้องสมุดเป็นอย่างดี มีความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและสารสนเทศในการนำมาใช้ทางการบริหารงานห้องสมุด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการเป็นผู้นำในการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถชี้แนะเสนอแนะการดำเนินงานด้านการศึกษแก่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้อื่นได้ มีประสบการณ์ในการบริหารและมีผลงานที่ประสบความสำเร็จและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหารงานห้องสมุด ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในประเด็น มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและเป็นผู้มีบารมีเป็นที่ยอมรับ มีความคิดเห็นใน 2 ประเด็นนี้กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในประเด็นการอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในภารกิจที่รับผิดชอบ มีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข สิ่งเสพติด มีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีสติสัมปชัญญะอดทนอดกลั้น ต่อปัญหาในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน ส่งเสริมระบบคุณธรรมมาใช้ในหน่วยงานของตนเองและมีอุดมการณ์ในการทำงานและศรัทธาในวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ด้านทัศนคติต่ออาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในประเด็น มีอุดมการณ์ในการทำงานและศรัทธาในวิชาชีพ ใช้วิชาชีพแห่งตนประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์ สุจริต ประพฤติ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการของวิชาชีพโดยเคร่งครัด กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.7 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องของมีอารมณ์ขันและใช้เป็นเครื่องมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตนเองได้ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงตื่นตัวต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ร่วมตัดสินใจในการทำงานกับชุมชนและสังคม และให้ความอบอุ่นกับผู้ใต้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.8 **ด้านมนุษยสัมพันธ์** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องของการรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าพบได้ง่าย ให้งานวัล สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ร่วมงานและกล้าตัดสินใจและยอมรับเมื่อตัดสินใจผิดพลาด กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.9 **ด้านความรู้ความสามารถ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องมีความรู้เรื่องการบริหารงานห้องสมุดเป็นอย่างดี มีความรู้เรื่องการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย มีความรู้เรื่องการบริหารองค์การและบทบาทของผู้บริหารและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

3.10 **ด้านความเป็นผู้นำ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อเช่นกัน

3.11 **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่อง มีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นำระบบคุณธรรมมาปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและนำระบบคุณธรรมมาปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.12 **ด้านทัศนคติต่ออาชีพ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกข้อเช่นกัน

3.13 **ด้านบุคลิกภาพ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องมีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตนเองได้ กล้าคิดกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ตื่นตัวต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและเป็น

นักประชาธิปไตย ใจกว้าง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นใน 4 ประเด็นนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.14 **ด้านมนุษยสัมพันธ์** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องมีความเป็นกันเอง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ผู้บังคับบัญชาเข้าพบได้ง่ายและเอาใจใส่ได้ตามทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.15. **ด้านความรู้ความสามารถ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในเรื่องมีความรู้เรื่องการบริหารงานห้องสมุดเป็นอย่างดี มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและสารสนเทศในการนำมาใช้ทางการบริหารงานห้องสมุด มีความรอบรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องที่ตนปฏิบัติงานเป็นอย่างดี มีความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน ตระหนักในบทบาทและสามารถแสดงบทบาทตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการเป็นผู้นำในการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถชี้แนะ เสนอแนะการดำเนินงานด้านการศึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้อื่นได้ มีความสามารถในการเลือกใช้วิธีการพัฒนาเพื่อสร้างความก้าวหน้าให้กับผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และสามารถส่งเสริมพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้นำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน มีประสบการณ์ในการบริหารและมีผลงานที่ประสบความสำเร็จและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหารงานห้องสมุด กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.16 **ด้านความเป็นผู้นำ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในเรื่องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล เหตุผลที่เหมาะสมและสามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานด้วยความเต็มใจ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.17 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเช่นกัน ยกเว้นในเรื่องไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน มีสติสัมปชัญญะอดทนอดกลั้น ต่อปัญหาในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล และข้อมูลที่ถูกต้องส่งเสริมระบบคุณธรรมมาใช้ในหน่วยงานของตนเองและนำระบบคุณธรรมมาปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.18 ด้านทัศนต่ออาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างเช่นกัน ยกเว้นในเรื่องใช้วิชาชีพแห่งตน ประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาการดำเนินงานวิชาชีพให้มีศักยภาพสูงสุดและมีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทัศนคติต่ออาชีพ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผลจากการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษากำจัด ชลสวัสดิ์ (2549) ผลการศึกษาของอภิรักษ์ ทองจรัส (2550) ผลการศึกษาของอภิรักษ์ ทองจรัส (2550) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายฝน บุษบา (2550) ที่พบว่า บุคลากรห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำและด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก และแตกต่างจากผลการศึกษาของสมาน พงษ์จำนง (2547) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด และแตกต่างจากผลการศึกษาของคณาพจน์ ทองอำไพ (2547) ที่พบว่า อาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภูมิภาคตะวันตกมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดเล็งเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 6 ด้านเป็นสิ่งที่

จำเป็นและสำคัญอย่างมาก ซึ่งผู้บริหารทุกระดับควรตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของตนเองให้มากที่สุด นอกจากนี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวยังเป็นเครื่องมือชี้วัดถึงการบริหารงานของผู้บริหารว่าจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายได้หรือไม่ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ข้อปลีกย่อย คือ ผู้บริหารควรมีความกระตือรือร้นและมีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มีจิตใจดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรกับทุกคนเห็นแล้วเกิดความรู้สึกประทับใจ ถ้าคิดกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตนเองได้ ทนสม้ยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขวนขวายหาความรู้ให้ทัน และมีสติปัญญาฉลาดหลักแหลม มีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราและส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรู้เรื่องการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัยและมีความรู้ในเรื่องนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้เรื่องการบริหารองค์กรและบทบาทของผู้บริหาร มีความรู้เรื่องระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีความรู้เรื่องการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและสารสนเทศในการนำมาใช้พัฒนาที่มุ่งงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล เหตุผลที่เหมาะสม มอบหมายงานตรงตามความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลอื่นได้ดี มีความรับผิดชอบต่อผู้ร่วมงานและภารกิจของหน่วยงาน บริหารและปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรม ตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งเสริมระบบคุณธรรมมาใช้ในหน่วยงานของตนเอง มีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และมีสติสัมปชัญญะอดทน อดกลั้นต่อปัญหาในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในสายงานวิชาชีพของตนได้ศึกษาหาความรู้อย่างเต็มความสามารถ และมีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นต้น

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทักษะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

2.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทัศนต่ออาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายฝน บูชา (2550) ที่พบว่าด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และแตกต่างจากผลการวิจัยของกำจัด

ชลสวัสดิ์ (2549) ที่พบว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารที่เป็นจริงโดยรวม คุณลักษณะด้านสังคมและ ด้านการบริหารงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องมีความกระตือรือร้นและมีความยืดหยุ่น สามารถ ปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี กล่าวคือกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและสถานะ ทางเศรษฐกิจและสังคมดี มีความรู้ในเรื่องนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา มีความรู้เรื่อง ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีความรู้เรื่องการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความรู้เรื่อง การบริหารงานห้องสมุดเป็นอย่างดี มีความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา มีความรู้เรื่อง เทคโนโลยีและสารสนเทศในการนำมาใช้ทางการบริหารงานห้องสมุด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความ สามารถ ในการเป็นผู้นำในการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถ ชี้แนะเสนอแนะการดำเนินงานด้านการ ศึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้อื่นได้ มีประสบการณ์ ในการบริหารและมีผลงานที่ประสบความสำเร็จและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหารงาน ห้องสมุด การอุทิศตนให้กับการศึกษา ในการปฏิบัติงาน ในภารกิจที่รับผิดชอบ มีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินล้น พันตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขสิ่งเสพติด มีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีสติสัมปชัญญะอดทนอดกลั้น ตอบปัญหาในหน่วยงานและ นอกหน่วยงาน ส่งเสริมระบบคุณธรรมมาใช้ในหน่วยงานของตนเองและมีอุดมการณ์ในการทำงาน และศรัทธาในวิชาชีพ มีอุดมการณ์ในการทำงานและศรัทธาในวิชาชีพ ใช้วิชาชีพแห่งตนประกอบ อาชีพอย่างซื่อสัตย์ สุจริต ประพฤติ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการของวิชาชีพโดยเคร่งครัด มีความคิดเห็นใน ประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2. กลุ่มตัวอย่างที่อายุต่างกันมีความคิดเห็นในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทัศนต่ออาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุศรา เข้มทอง (2542) ที่พบว่า พนักงานธนาคารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะงาน ระยะเวลาการทำงาน และประเภทธนาคาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และแตกต่างจากผลการศึกษาของคมสรวร ผลานิสงค์ (2548) ที่พบว่า ผู้บริหาร ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะที่พึงประสงค์ของวิศวกร ด้านเทคนิคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องของมีอารมณ์ขันและใช้เป็นเครื่องมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตนเองได้ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ตื่นตัวต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ร่วมตัดสินใจในการทำงานกับชุมชนและสังคมและให้ความอบอุ่นกับผู้ได้บังคับบัญชา การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา รับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ผู้บังคับบัญชาเข้าพบได้ง่าย ให้รางวัล สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ร่วมงานและกล้าตัดสินใจ ยอมรับเมื่อตัดสินใจผิดพลาด การบริหารงานห้องสมุดเป็นอย่างดี มีความรู้เรื่องการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย มีความรู้เรื่องการบริหารองค์การและบทบาทของผู้บริหารและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยกเว้นในเรื่อง มีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นำระบบคุณธรรมมาปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาและนำระบบคุณธรรมมาปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชา มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านทัศนต่ออาชีพ มีความคิดเห็นใน 2 ด้านนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างเช่นกัน ยกเว้นในเรื่องมีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตนเองได้ กล้าคิดกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ตื่นตัวต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและเป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้าง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล เหตุผลที่เหมาะสมและสามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานด้วยความเต็มใจ ในเรื่องไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน มีสติสัมปชัญญะอดทนอดกลั้นต่อปัญหาในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน ตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและข้อมูลที่ต้องส่งเสริมระบบคุณธรรมมาใช้ในหน่วยงานของตนเองและนำระบบคุณธรรมมาปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชา มีความคิดเห็นประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ในประเด็นที่ว่า ความเป็นกันเอง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ผู้บังคับบัญชาเข้าพบได้ง่ายและเอาใจใส่ได้ถามทุกข์สุขของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่อง มีความรู้เรื่องการบริหารงานห้องสมุดเป็นอย่างดี มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและสารสนเทศในการนำมาใช้ทางการบริหารงานห้องสมุด มีความรอบรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องที่ตนปฏิบัติงานเป็นอย่างดี มีความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน ตระหนักในบทบาทและสามารถแสดงบทบาทตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการเป็นผู้นำในการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถชี้แนะ เสนอแนะการดำเนินงานด้านการศึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้อื่นได้ มีความสามารถในการเลือกใช้วิธีการพัฒนาเพื่อสร้าง

ความก้าวหน้าให้กับผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และสามารถส่งเสริมพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้นำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน มีประสบการณ์ในการบริหารและมีผลงานที่ประสบความสำเร็จและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหารงานห้องสมุด ใช้วิชาชีพแห่งตนประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาการดำเนินงานวิชาชีพให้มีศักยภาพสูงสุดและมีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษา พบว่า สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมาน พงษ์จำนง (2547) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งและวุฒิทางการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวม และรายด้าน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของบุศรา เข้มทอง (2542) ที่พบว่า พนักงานธนาคารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะงาน ระยะเวลาการทำงาน และประเภทธนาคาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และแตกต่างจากผลการศึกษาของคมสรร ผลานิสงค์ (2548) ที่พบว่า กลุ่มผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะที่พึงประสงค์ของวิศวกรด้านความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะเป็นการศึกษาต่างอาชีพกันจึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานห้องสมุดของผู้บริหารตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

3.1. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารขาดความมั่นใจในตนเอง และไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ รวมทั้งขาดความเด็ดขาด ขาดเหตุผลในการตัดสินใจ ไม่พัฒนาตนเอง ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและไม่เป็นนักประชาธิปไตย

3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ขาดความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ยาก ขาดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภายในองค์กร และมีวิสัยทัศน์ไม่กว้างไกล ขาดขวัญและกำลังใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

3.3 ด้านความรู้ ความสามารถ ไม่มีความรู้ในเรื่องงานและวิชาชีพที่ปฏิบัติอยู่และขาดความรู้ด้านการบริหารองค์กร รวมทั้งไม่มีความสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งภายในหน่วยงานได้

3.4 ด้านความเป็นผู้นำ ไม่มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานด้วยความเต็มใจ ไม่สามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ และไม่กล้าตัดสินใจ

เชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป ขาดการประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลอื่น รวมทั้งมอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถของผู้ได้บังคับบัญชา

3.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคคลในหน่วยงาน ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวและขาดความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและชุมชน ไม่มีความยุติธรรม ไม่สามารถอดทน อดกลั้นต่อปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานบุคคล และขาดคุณธรรมในการบริหารงาน

3.6 ด้านทัศนคติต่ออาชีพ ขาดอุดมการณ์ในการทำงานและไม่ศรัทธาในวิชาชีพของตน หาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ ไม่สนับสนุนผู้ได้บังคับบัญชาให้ได้ศึกษาหาความรู้อย่างเต็มความสามารถ ไม่พัฒนาตนเองในด้านความรู้และความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

4. แนวโน้มคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในอนาคต

4.1 ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพให้มีความสุภาพ อ่อนน้อมต่อมตนและมีมารยาททางสังคมดี ควรแต่งกายให้เหมาะสมกับโอกาสและภารกิจที่จะต้องรับผิดชอบ ส่วนหน้าตา ทรงผม ผิวพรรณต้องคอยดูแลความสะอาดอยู่เสมอ พร้อมทั้งต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจที่ดีงาม ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความสุภาพต่อผู้อื่นก่อให้เกิดความประทับใจ นอกจากนี้บัณฑิตต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีวินัยในการทำงาน

4.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารต้องรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย กิริยานุ่มนวล อ่อนน้อมต่อมตน เป็นคนมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่คอยช่วยเหลือผู้อื่นในขณะทำงาน มีความโอบอ้อมอารีและสุภาพต่อผู้อื่น เห็นแล้วเกิดความประทับใจและเข้าใจเพื่อนร่วมงานและมีความไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น

4.3 ด้านความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการใช้ภาษาอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ มีความรู้เรื่องกฎหมายแรงงานและแรงงานสัมพันธ์รวมทั้งกฎและระเบียบต่างๆ มีประสบการณ์การทำงานด้านการบริหารและงานบริการในสาขาวิชาชีพของตน มีความรู้ความสามารถในเชิงวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดที่ถูกต้องแม่นยำ พร้อมทั้งมีความรู้รอบตัวดี มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ดี นอกจากนี้ควรมีความรู้ สามารถแสดงความรู้ให้เพื่อนร่วมงานยอมรับและพัฒนาคุณภาพงานได้เป็นอย่างดี

4.4 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในหน่วยงานและสังคม ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน มีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในภารกิจที่รับผิดชอบ มีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขสิ่งเสพติด มีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความรับผิดชอบต่อผู้ร่วมงานและภารกิจของหน่วยงาน มีสติสัมปชัญญะอดทน อดกลั้นต่อปัญหาในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน ตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งเสริมระบบคุณธรรมมาใช้ในหน่วยงานของตนเอง ให้กำลังใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งด้านส่วนตัวและด้านการทำงาน มีอุดมการณ์ในการทำงานและศรัทธาในวิชาชีพ ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ นำระบบคุณธรรมมาปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาบริหารและปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรม

4.5 ด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล เหตุผลที่เหมาะสม เป็นผู้มีการเป็นที่ยอมรับ ประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลอื่นได้ดี สามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานด้วยความเต็มใจ พัฒนาทีมงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ บริหารงานโดยสร้างคามยุติธรรมให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน มอบหมายงานตรงตามความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานให้คำแนะนำ เสนอแนวทางการดำเนินงานด้านการศึกษาแก่ผู้ร่วมงาน

4.6 ด้านทัศนคติต่ออาชีพ ผู้บริหารควรมีอุดมการณ์ในการทำงานและศรัทธาในวิชาชีพ ใช้วิชาชีพแห่งตนประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์ สุจริต ศึกษาหาความรู้ตลอดเวลาโดยการพัฒนาตนเอง ในด้านความรู้และความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง หลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของวิชาชีพ ประพฤติ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการของวิชาชีพโดยเคร่งครัด พัฒนาการดำเนินงานวิชาชีพให้มีศักยภาพสูงสุด ไม่ใช่อิทธิพลใดๆ ในการหาผลประโยชน์จากวิชาชีพ ให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และประสบการณ์แก่หน่วยงานในวิชาชีพเดียวกัน สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในสายงานวิชาชีพของตนได้ศึกษาหาความรู้อย่างเต็มความสามารถและมีความจงรักภักดีต่อองค์กรวิชาชีพของตนและสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารห้องสมุดในทุกๆ ปี เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาผู้บริหารคนต่อไปให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป
2. ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารห้องสมุดที่พึงประสงค์ตามทัศนะของบุคลากรสาขาวิชาชีพต่างๆ เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารห้องสมุดให้มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการต่อไป
3. ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในการวิจัย ได้แก่ มีความรู้ในหน้าที่การงานและผลผลิตของห้องสมุด มีความเอื้อเฟื้อไม้อเอาเปรียบผู้ได้บังคับบัญชา เอาใจใส่และควบคุมงานดี มีจิตใจแจ่มใสร่าเริง ชื่นชมและรักองค์กร เปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ๆ รู้จักการบริหารเวลา รู้จักวางแผนระบบงาน มีทักษะด้านความคิดรวบยอด ติดต่อบริการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นเดียวกันได้ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในงานที่ปฏิบัติอยู่ ยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายผู้มาใช้บริการ และมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ เป็นต้น